

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Radion, idealno pralno sredstvo varuje perilo!

RAZUMNA MICA

— Kupimo posamezne štev. letošnjega „Popotnika“. Poziv vsem onim, ki lahko pogrešajo posamezne številke „Popotnika“ letošnjega letnika. Uprava jih nujno rabi in jih odvzame proti plačilu. Dalje prosim vse one, ki so neopravičeno prejeli omenjene številke, da jih nemudoma vrnejo. Posamezne številke naj se naslovi na upravo UJU, pov. Ljubljana.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927/28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Opozorjamo na inserat tvrdke ROZMAN in prosimo, da se p. n. učiteljstvo pri nakupu sklicuje nanj.

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priporoča cenj. učiteljstvu perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotarje, pletenine in druge modne predmete. Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

PRELOM S TRADICIJO!

Z ozirom na sklepe in prakso nekaterih krožkov naj podamo v splošno razčiščenje ter posebe še v razmotrivanje tistim krožkom, ki se jih direktno tiče naslednje ugotovitve:

Prvo in najvažnejše je to: slovensko učiteljstvo se ne bo dvignilo, niti umsko, niti moralno, niti kot organizacija, če ne prenese vsega svojega idejnega dela v posebne celice, ki so krožki. O tem, upamo, smo si edini Društvena zborovanja morejo z uspehom zasledovati druge cilje ter ne morejo biti forum, kjer naj se s sodelovanjem vseh, ali vsaj večine organiziranega članstva vrši po glabljanje v naše aktualne naloge in sistematična smotrna izgraditev naše organizacije.

Kar se tiče razpravljanja po krožkih pripuščamo brez drugega možnost različnega tolmačenja in vrednotenja. Če kak krožek zaenkrat absolutno odklanja družboslovno vedo iz razprav, nima organizacija že samo radi tega dejstva poudarka, posegati v njegovo delovanje, če se drugače krožek pridno sestaja in smotrno gradi na stavljeni si nalogi.

Eno pa je bistveno, in mimo tega ne more nobena resna organizacija. Če se slovensko učiteljstvo organizira v krožkih, da izpopolnjuje svojo izobrazbo, je naravnost nonsens, ako naj organizirani krožki desorganizirajo učiteljsko nadaljnjo izobrazbo. To bi ne bil korak naprej, ampak nazaj. V največjem interesu slovenskega osnovnega in nadaljevalnega šolstva in našega stanu je, da stremimo sistematično za postavljenim si konkretnim ciljem, ne pa da neekonomsko trošimo čas in sile v kakih pedagoških ali socioloških akademijah, kjer se govori o vsem in o ničemer.

Resno opozarjamo, da je — kakor je razvidno iz nekaterih dosedanjih sestankov — največja nevarnost ravno v tem, da zaidemo v tako nesistematično akademiziranje.

Nekateri krožki so se izrekli za prvenstvo pedagogike pred sociologijo. Svobodno: tega jim ne more nihče oporekati; toda ne ustvarjamo izobraževalnega kaosa, in to v svojem lastnem interesu. Tudi tu je treba delo spraviti v sistem, če naj rodi sploh kak rezultat v korist našega šolstva in s tem našega naroda. Iz pedagogike ima danes slovensko učiteljstvo zelo konkretne naloge pred seboj: poglobljanje v teorijo in prakso delovne šole in našega nadaljevalnega šolstva.

Na tej nalogi morajo delati vsi krožki, ako naj se kdaj realizira to moderno šolsko stremenje v našem narodu. Krožek, ki ne sodeluje pri tem delu, se odreže od skupnega stremeljenja vse organizacije in postane suha veja na našem deblu. To delo je tako nujno in važno, da zahteva sodelovanja vsega učiteljstva. Vprašamo vas: kaj naj pokaže in izdela naš II. izobraževalni tečaj iz te panoge, ako bi šli vsi krožki tako pot, kakor so jo usmerili nekateri? Ali jim ni za to, da prispevajo tudi oni po svojih močeh pri tem delu slovenskega učiteljstva?

Srbski in hrvatski kolegi zro z zanimanjem na to naše delo, pri katerem dotični krožki niso poleg. Tega našega skupnega dela si nočejo osvojiti, ni njihovo delo. In vendar je prav to delo zahteva današnjega časa, je potreba našega ljudstva. Stojimo pred imperativom dobe. Ali hočemo biti anahronisti? Žal bi nam moralo biti za dobro voljo in trud, ki ju žrtvujejo pri krožku, izločenem iz kolektivnega stremeljenja slovenskega učiteljstva. Nesmoteno, individualistično postopanje v takih vprašanjih je naš podedovani greh iz polpretekle dobe, je žalostna tradicija naše organizacije. Le prelom ž njo nam more odpreti vrata do uspehov in triumfov.

Kar velja za pedagoški študij, velja v isti in še povečani meri za družboslovje. Pri pedagoški nam gre le za izpopolnjevanje, pri družboslovju pa naravnost za temelje. Sistematika je tu uprav predpogoj uspeha. Osrednji izobraževalni odsek se v polni meri zaveda tega dejstva ter je konsekventno temu razumevanju utrl svojo pot. Nek krožek, ki je na svojem prvem sestanku odklonil brezpogojno študij družboslovja, je drugič omilil to svoje odklonilno stališče in se odločil tudi za ta študij. Toda zopet s koncesijo tradiciji. Ni dovolj, da gre pri pedagoškem delu čisto samosvojo, nesmoteno pot, tudi za razpravljanje o družboslovju se je odločil za nesistematično pretresanje raznih članov iz neke socialne revije. Tudi tu torej kaos pred smotreno organiziranim delom. Zdi se, da smatrajo nekateri krožki vsako organizacijo za teror in za nedovoljeno poseganje v svojo avtonomijo.

Posledice takega dela so na dani. Odaljitvev od našega skupnega cilja, trošenje sil v korist kaosa in na škodo organiziranega dela. Že na II. izobraževalnem tečaju bodo delegati takih krožkov bridko občutili v svoji sistematični pripravi.

Krožki bodo pomenili začetek nove dobe slovenskega učiteljstva le v slučaju, če se bo smotrno vršilo po njih vse ono delo, za katero se odloči večina učiteljstva, v pravilnem pojmovanju svojih šolskih in izvenšolskih nalog.

—oio Ponovno naprošamo vse one skilcatelje, ki še niso razdelili brošur in inkasirali denarja zanje, da to store čimprej in nakažejo znesek po položnicah. — Tudi podatkov o številu članstva pri posameznih krožkih nismo še prejeli od onih krožkov, ki se niso še sestali. Te podatke nujno potrebujemo, da uredimo evidenco in ekspedicijo nadaljnjih brošur.

—oio Opozarjamo zopet vse tovariše in tovarišice, da je osrednji izobraževalni odsek pripravljen poskrbeti naročila za vse knjige, ki bi si jih hoteli nabaviti in odplačevati v mesečnih obrokih. Na dopisnici naj se poleg naslovov knjig naznani tudi višina mesečnega obroka, ki jo je voljan vsakdo žrtvovati za nabavo svoje priročne knjižnice. Tudi glede nasvetov za naročitev knjig iz kake zaželjene panoge je »Oio« vedno rad na razpolago.

—oio Vse one tovarišice, ki so že ustale novile dekliske krožke, prosimo, da nam pošljejo kratko poročilo o številu udeleženk, urniku, obravnavanih premetih ter o metodi razpravljanja.

—oio Delo po krožkih:
105. Št. Vid in Višnja gora: II. 15. jan. 1928. Navzočih 11. Razvoj liberalizma.

106. Vransko: II. 28. jan. Od 15 čl. 7. Tri poglavja iz brošure »O liberalizmu«.

107. Podgorje: I. 22. jan. Od 27 članov 19. Tri poglavja iz 1. brošure.

108. Tržič: I. 8. jan. (Podrobno poročilo manjka).

109. Semič: III. 29. jan. Od 12 članov 7. Poročilo o uspevanju dekliskega krožka. Razvoj liberalizma. Prihodnji sestanek 26. februarja v Semiču.

110. Kranj: I. 15. jan. Navodila. Razvoj liberalizma. Prisotnih 13. Prihodnji sestanek 12. februarja.

111. Zgornja Kunigunda: I. 19. jan. Od 17 članov 10. »Spominska beseda ob stoletnici Tolstojevskega rojstva« — ref. A. Spreitz. Razgovor o sestavi orisa službenega kraja. Prihodnji sestanek 8. marca v Svečini.

112. Zalog: II. 31. jan. Od 27 članov 12. Industrializacija kmetijstva. Prihodnji sestanek 12. februarja v Ljubljani.

113. Sv. Bolfenk: I. 22. jan. Od 12 članov 9. Navodila. Predlog za ukinitvev krožka in združenje z ormoškimi.

114. Zagorje: II. 18. jan. Od 20 članov 17. Ant. Slibar o pravilnem mišljenju. Prihodnji sestanek 15. februarja.

115. Motnik: I. 29. jan. Od 8 članov 6. Organizacija krožka.

116. Trbovlje: I. 25. jan. Od 22 članov 21. Tov. Jurček o delovni šoli.

117. Brežice: I. 28. jan. Od 15 članov 6. Navodila in organizacija dela po krožkih.

118. Križevci: I. 22. jan. Od 14 članov 8. Navodila. O načrtu za delo v krožku. Prihodnji sestanek 1. marca.

119. Gornja Radgona: I. 26. jan. Od 19 članov 4. (Udeležba slaba radi skrajno slabega vremena). Navodila.

120. Vrhnika: I. 31. jan. Od 39 članov 9. Navodila. Prihodnji sestanek 19. marca.

121. Sv. Trojica v Slov. goricah: I. 26. jan. Od 14 članov 9. Pomen krožkov. Navodila. Organizacija samoizobraževalnega dela. Izvenšolsko delo učiteljstva.

122. Ljubljana — učiteljskišniki: VII. 4. februarja. Prisotnih 17. O kulturi in civilizaciji. Splošno o izvenšolskem delu učiteljstva.

123. Žužemberk: II. 22. jan. Prisotnih 18. Politični in kulturni liberalizem. Prihodnji sestanek 19. februarja.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija
— Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje. —

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavice in žepnih rut priporoča po nizkih cenah
Hed. Šare, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Sveže, najfinejše norveške **ribje olje** iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam.
Naročila točno po povzetju.

Pokret učiteljic.

—ž Gospodinsko nadaljevalne šole. Oblastni šolski odbor je izdal odlok, ki stremi za tem, da se šolstvo namenjeno najširšim slojem naroda, zlasti našemu kmetškemu ljudstvu, čim praktičneje uredi in se prilagodi njegovim življenjskim potrebam. Važna naloga v tem pogledu pripada nadaljevalnim šolam, tako kmetijskim, obrtnim kot gospodinskim. Pri vsaki osnovni šoli se naj ustanovi poleg kmetijske odnosno obrtne tudi gospodinska nadaljevalna šola, na kateri bi poučevala učiteljica osnovne šole, ki bi jo bilo treba v ta namen še posebej usposobiti. Pomen praktične gospodinske šole za naša kmetijska in delavska dekleta je evidenten.

— Največja težkoča pa, ki jo je treba pri ustanavljanju gospodinskih nadaljevalnih šol premagati, je poleg vprašanja vzdrževanja šole in učne usposobljenosti učiteljic prav gotovo vprašanje prostora za šolsko kuhinjo. Gospodinska šola posebno šolsko kuhinjo in zato bo treba, kjer se snuje gospodinska šola, pač iskati primerne prostore v ta namen izven šole, kar pomeni gotovo le izhod za silo. Treba je misliti na to, da se pri vsaki šoli polagoma poskrbi za šolsko kuhinjo. V prihodnje se ne bo smelo postaviti novega šolskega poslopja, ne da bi bil v načrtu predviden prostor za šolsko kuhinjo. Isto velja tudi za slučaj prezidave poslopja. Šolska kuhinja bo dobro služila tudi tam, kjer še gospodinsko nadaljevalna šola ni ustanovljena, bodisi za gospodinske tečaje, ki jih prirejajo potovalne učiteljice, bodisi pozimi za preskrbo otrok s toplo hrano, bodisi za druge poučne namene. — V obče se naj pospešuje ustanavljanje gospodinskih šol in tečajev in podpira učiteljstvo v njegovi težnji, šolo približati narodu in jo postaviti vso v službo gospodarskega in kulturnega njegovega dviga.

Osebne zadeve.

—i Upokojitve v učiteljski službi. Upokojeni so: šolski upravitelj v Lembergu Fr. Zidar, učitelj na deški osnovni šoli v Ptujju okolica Vinko Šerona, šolski upravitelj v Kapelah Josip Pečnik, učiteljica v Vitanju Marija Peterca, šolski upravitelj v Ponikvi Ivan Burdijan, šolski upravitelj pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah Franjo Kotnik, šolski upravitelj v Makolah Martin Šamperla, učitelj v Studencih Franjo Rošker, učiteljica II. dekliske osnovne šole v Mariboru Roza Novak-Bajt, šolski upravitelj v Žalni Milan Tomšič, učiteljica na Viču Karolina Gomilšek, učiteljica na 4. dekliski osnovni šoli v Mariboru Kristina Petrič, učiteljica v Št. Vidu pri Ljubljani Marija Jelenc, učiteljica v Šmarju pri Jelšah Felicita Šumer, učiteljica v Radovljici Alojzija Baebler-Delak, učiteljica v Novem mestu Marijana Potočnik in učiteljica v Konjicah Marija Pleško.

Delikatese, špecerija in vinarna
FR. KHAM, Ljubljana, Miklošičeva c. 8

Razpisi služb.

—r Na deški osnovni šoli v Ptujju se razpisuje eno mesto za učitelja v stalno namestitev. Prosilci naj vložijo prošnje pri svojih upraviteljih do 29. februarja 1928. Natančneje v »Uradnem listu«.

Učiteljski pravnik.

—ž Zvišane draginjske doklade ob preimestitvi iz nižjega draginjskega razreda v višji in ob priliki napredovanja v položajni plači pripadajo od 1. dne naslednjega meseca po nastopu službe, odnosno po izdanem odloku napredovanja (Ročni katalog stran 61., ods. 5.). To v znanje onim tovarišem(icam), ki so prosili v zadnjem času za tozadevna pojasnila.

—ž Kadrski rok — prejemki. Učitelj, ki je pozvan v kadrsko službo, mora pravočasno podati ostavko na državno službo. Prejemki mu teko do dneva, ko mora nastopiti rok. Če je pozvan v kadrsko službo s 1. avgustom — mora podati ostavko že 31. julija — do katerega dne mu gredo prejemki (glej odločbo ministrstva prosvete — Ročni katalog — na strani 115.).